

У СУСРЕТ ТУРИСТИЧКОЈ СЕЗОНИ

ЗА ПРИПРЕМЕ - 20 МИЛИОНА

ГРАНД хотел „Авала“ биће отворен почетком марта, а у априлу Туристичко насеље „Словеначка плажа“, хотел „Монтенегро у Бечићима и 4. јул“ у Петровцу. Крајем априла и почетком маја биће отворени сви хотели ХТП „Будванска ривијера“ д.д. укључујући и оне у Милочеру и Светом Стефану.

Ове сезоне, за разлику од пет претходних под санкцијама, у ове хотеле, нарочито „А“ и „де лукс“ категорије враћају се и гости из иностранства.

Замјеник генералног директора „Будванске ривијере“ прије туристичке берзе у Будви, крајем априла, саопштило је новинарима хотелске цијене за наредно љето. Оне ће остати исте као лани, што значи да ће домаћи гости у хотелима „Б“ категорије плаћати за полупансион 37 њемачких марака (у динарској противвредности) „А“ категорије 50, а у екскурзивним хотелима у Милочеру и Светом Стефану од 100 до 120 марака.

За то припреме „Будванска ривијера“ ће ових дана добити кредите од „Монтенегробанке“ из Петровца и Народне банке Југославије, као и Владе Републике Црне Горе, у износу од 20 милиона динара. Половину поменуте суме обезбиђиће Влада.

Милион динара биће утрошен на маркетинг и туристичку пропаганду, а већ дио на осавремењавање ПТТ центра у „Словеначкој плажи“, „Маестралу“ и Светом Стефану, затим побољшање климатизације, лифтова, намештаја, замјену инвентара, молерско-фарбарске радове, проширење терасе у хотелу „Монтенегро“ у Бечићима...

ЦИЈЕНЕ

Замјеник генералног директора „Будванске ривијере“ прије туристичке берзе у Будви, крајем априла, саопштило је новинарима хотелске цијене за наредно љето. Оне ће остати исте као лани, што значи да ће домаћи гости у хотелима „Б“ категорије плаћати за полупансион 37 њемачких марака (у динарској противвредности) „А“ категорије 50, а у екскурзивним хотелима у Милочеру и Светом Стефану од 100 до 120 марака.

Гости из иностранства ће, наравно, плаћати у „Б“ категорији 50 марака, „А“ - 70, а у Милочеру и Светом Стефану од 150 до 200 па и више марака, зависиво од врста апартмана.

МЕРКУР

НОВИ ОБЈЕКТИ

У реновирању „Могрена“, који је закупљен на 12 година (до 2005.) закупац је већ уложио више од милион и по њемачких марака, а значајне инвестиције захватајуће планира да изведе и кад су у питању остале закупљене објекти од „Будванске ривијере“.

Власник „Меркура“ Милан Мрваљевић наглашава да за ово љето намјерава да направи екскурзивни рибљи ресторани у оквиру „Плаве школе“ у Словеначкој плажи, затим такође екскурзивни ресторани на принципу „мега ланда“ у „Вили Манојловић“, као и да отвори кухињу италијанских специјалитета на

горњој тераси „Могрена“.

Овај вриједни бизнисмен не одустаје ни од намјерава изградње новог трговачко-пословног центра, преко пута аутобуске станице у Будви, чији је он власник, али чека само на одобрење из општине Будва па да крене реализација инвестиције чија се вриједност сада процењује на око 30 милиона њемачких марака.

Мрваљевић се нада успјешној туристичкој сезони.

- Народна банка Југославије би требало област туризма да сврста у приоритетну грани, као што је учинила с пољопривредом. Јер управо тој туризам у Црној Гори оно што је пшеници у Србији, објашњава власник „Меркура“ и члан Савјета НБЈ Милан Мрваљевић.

КОМПАНИЈА „ЛОЗАТУРС“

ПРВИ ГОСТИ У АПРИЛУ

КОМПАНИЈА „Лозатурс“ треба око 10 милиона динара да за овогодишњу сезону заврши започете хотеле у Поборима и Будви, рачунајући и комуналне које износе милион динара.

Завршетком два нова хотела, капацитети би били троструко увећани у односу на једнину постојећи (хотел „Лоза“, власништво ове компаније).

-У „Лози“, која има 155 кревета, ових дана бораве спортеске екипе као и пензионери из Београда и Новог Сада, а већ у априлу долазе и први гости из иностранства – из Чешке, Словачке, Мађарске, Русије, Италије, Њемачке и Енглеске, рекао нам је власник и генерални директор Компаније „Лозатурс“ Љубо Брајић.

Он објашњава да ће ова компанија претрпјети знатне штете због јеностраног раскида уговора о закупу од стране ХТП „Будванска ривијера“ за хотеле „Ривијеру“ и „Кастел Ласта“ у Петровцу које је „Лозатурс“ закупио на десет година. Већ су били склопљени уговори о доласку радника „Југопетрола“ из Београда.

-Поред представништава у Београду и Новом Саду, „Лозатурс“ ускоро отвара и заједничке фирме у Њемачкој, Италији и Сједињеним америчким државама. Сједишта ових фирм ће бити у Штутгарту, Барију и Детроиту, а страни партнери улаже 51 одсто капитала у односу на „Лозатурс“ који ће уложити 49 одсто, рекао је Љубо Брајић.

„Лозатурс“ планира да за ову годину заврши хотел са 100 лежаја, обезбиђењена је потребна роба, материјал, кредит, урбанистички ништа није спорно, али су проблем комуналне које општина хоће одмах и унапријед.

-Не знам зашто Општина има једне ставове кад су у питању привредни објекти, а другачије кад су и питању становни трајија. И зашто Општина за комуналне трајија сама готов новац, а не дозвољава да комуналне платимо на други начин – изградњом неког паркинга или улице – пита се Љубо Брајић, истичући да је будући хотел већ издат за наредну сезону „Југопетрол“, али да не зна како ће извршити обавезу пошто не може обезбедити милион динара колико треба унапријед уплатити за комуналне.

МИЛОЧЕР

САНАЦИЈА ПУТА

Недавно је почела санација дијела прилазног пута који са Јадранске магистрале води према хотелу „Маестрал“ и Милочеру, као и Светом Стефану, који је дјеломично био оштећен у љету прошле године због велике хаварије магистралне водоводне цијеви за Будву која туда пролази.

Како нам је у име извођача радова Грађевинског предузећа „Пут“ из Бара, рекао шеф градилишта Будо Поповић биће изграђен нови потпорни зид у дужини од 25 метара, који се обрушој, затим нови систем атмосферске канализације, као и реконструисан коловоз и пјешачка стаза у дужини око 150 метара.

Он такође објашњава да ће у цију трајне санације и веће безбедности потпорног зида бити реконструисано и око 70 метара коловоза на Јадранској магистрале у том дијелу (код Раскрнице) и уређен систем атмосферске канализације.

Начелник за комуналне дјелатности у Будви Рајко Бујковић објашњава да ће у оквиру ових радова бити измјештен и главни цјевовод, односно магистрални водовод за Будву од стране Јавног предузећа „Водовод и канализација“ из Будве.

Само измјештање водовода коштаће 150.000 динара, а укупна вриједност радова износи 1,2 милиона динара.

ПРИЈЕ почетка овогодишње туристичке сезоне биће санирано клизиште које се појавило испод Јадранског пута, у близини град-хотела „Свети Стефан“.

дјелатности у општини Будва Рајко Бујковић објашњава да су у току истражни радови и израда пројекта санације овог клизишта који су повећани Годишњом заводу који

Подгориће.

Укупна вриједност ових радова, укључујући и цијену пројекта санације, износи сто шездесет хиљада динара.

ЈП „МОРСКО ДОБРО“

ПЛАЖЕ – УРЕЂЕНИЈЕ

СУДЕБИ по интензивним активностима у Јавном предузећу за газдовање и управљање морским добром Црне Горе, плаже ће на Црногорском приморју овога љета бити знатно уређеније и бити много више редовније.

Захваљујући новом програму привременог коришћења морског добра, приоритет на плажама дуж приморја, имаће монтажни типски објекти за чије постављање ће се урадити прецизни урбанистички услови.

На основу јавног конкурса, биће обављен избор будућих закупаца плажа, а уговори ће бити продужени само оних корисницима, који су прошле године остварили добре резултате. Они објекти који су у зони морског добра дуже од двије године, мораће промијенити сврху или ће бити уклоњени.

Биће забрањено постављање роштиља на отвореном простору у такозваним централним градским зонама, па ће се храна у будућем мори спрацвати у затвореним просторима, по прописаним условима.

Циљ ових активности, по ријечима Рајка Миховића, директора Јавног предузећа за газдовање и управљање морским добром је, увођење реда на плажама и

њихово боље коришћење. Суштина је, каже он, да плаже буду у функцији купања, спорта и забаве, као што је то случај у другим, суседним европским земљама.

Миховић каже, да су већ извршили едукацију одређених корисника сликом, ријечју и филмом, као што се то ради у Италији и Грчкој. Направљен је и каталог типских објеката које ће се понудити сваком кориснику. У априлу, ће у сарадњи са Јадранским сајмом и Привредном комором Црне Горе, бити организована изложба комплетне опреме потребне за плаже, од сунчобрана и тенди, до машина за чишћење плаже.

Када су у питању цијене улазница у овом предузећу кажу, да ће се гости бесплатно купати на већини плажа, осим када је ријеч о једном броју хотелских, екскурзивних плажа, је (Могрен, Милочер и једна

друга) у овом предузећу каку, да ће се гости бесплатно купати на већини плажа, осим када је ријеч о једном броју хотелских, екскурзивних плажа, је (Могрен, Милочер и једна

ИТАЛИЈАНСКИ БИЗНИСМЕНИ У БУДВИ

ЗАНИМЉИВЕ

ЛОКАЦИЈЕ

ГРУПА италијанских бизнисмена које је предводио принц Серђо Карапорђевић, син Александра Карапорђевића и потомак познате династије Савоја, који ради као дистрибутор консултант у италијанском „Фијату“, боравила је десетог и једанаестог фебруара у Будви. Они су том приликом обишли Будванску ривијеру и разгледали хотеле на овом подручју као и слободне локације на Јазу, Каменову и Буљарици.

На конференцији за новинаре у хотелу „Могрен“, италијански бизнисмени су казали, да су Црногорско приморје, а поготово Будванска ривијера веома интересантан за страна улагања, али се о свему тек већа договорити.

Принц Серђо Карапорђевић и његове колеге Франческа Франко, Маурцио Роси Одел и Николино Нардуни су изразили посебно интересовање за луку Бар која даје одличне могућности за сарадњу. Такође су показали интересовање и за улагање и туризам (у хотеле високе категорије као и слободни развој високог туризма на овом подручју).

Италијански бизнисмени су истакли и могућност заједничких улагања у истраживања нафте у Црној Гори.

Серђо Карапорђевић је новинарима саопштио, да ће споменик краљици Јелени, кћерки црногорског краља Николе и жени италијанског краља Виктора Емануела Трећег, бити подигнут на Цетињу, највећероватије током јула ове године.

Он је такође најавио скоро упућивање значајне хумарне помоћи за избеглице у Црној Гори.

Италијански бизнисмени су завршили разговоре обавили са представницима Владе Републике Црне Горе у Подгорици.

ЕКИПА ФИНСКЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ У БУДВИ

ЕКИПА финске телевизије посетила је 6. фебруара ове године ХТП „Будванска ривијера“ и том приликом на правила дужи разговор са замјеником генералног директора овог предузећа Ивом Арменком. Интересовало их је колике штете су нам нанесле санкције, затим како се припремају хотели за наступајући туристички сезону, као и о изворима за финансирање послова на припреми хотела за ово љето.

Како је послије датог интервјуа рекао Арменко, била је то прва посјета једне стране телевизијске екипе „Будванској ривијери“ послије споменутије санкције Југославије, истичући да је број гостију из ове земље са сјевера Европе прије него што су биле уведene санкци

Спор „Будванске ривијере“ са „Цетињетуристом“ и „Лозатурсом“ ЧЕКА СЕ КУРС – СУДА

ПОЧЕТКОМ године ХТП „Будванска ривијера“ ДД је најавила да ће једнострano раскинути уговор о закупу хотела „Сплендид“ са Цетињетуристом и хотела „Ривијера“ и „Кастел Ластва“ са „Лозатурсом“, јер закупци нијесу измирили обавезе по уговору, односно нијесу платили онолико колико је тражио закуподавац. Закупци тврде да су измирили уговорне обавезе и да то није разлог за раскид уговора, па ће о свему одлучити суд пошто нема сагласности уговорних страна.

ШТА КАЖУ У „БУДВАНСКОЈ РИВИЈЕРИ“...

Хотелско-туристичко предузеће „Будванска ривијера“ д.д. одлучило је да једноставно раскине уговор о закупу хотела „Ривијера“ и „Кастел Ластва“ у Петровцу и „Сплендид“ у Бечићима са Компанијом „Лозатурс“ из Будве односно „Цетињетуристом“ из Цетиња.

На конференцији за штампу одржаној тим поводом овом предузећу је објашњено да до раскида ових десетогодишњих уговора склопљених крајем марта 1994. послије само двије године њихове примјене, долази искључиво услед неизмирења обавеза од стране поменутих закупца, како у погледу закупнице тако и осталих трошкова за струју, воду, телефон, нафту, накнаде за градско грађевинско земљиште порез и друго.

Замјеник генералног директора „Будванске ривијере“ Иво Арменко сматра, и прије окончања судског спора који је због тога покренут, да је што се тиче закупа са тим партнеријма посао већ завршен.

„Узели смо хотел у Петровцу, а у „Сплендид“ улазимо ових дана“, рекао је Арменко.

Уговори су закључени у њемачким маркама, а до спора и до њиховог раскида долази због крute примјене званичног дешивног курса од стране закупца, у ситуацији кад је тужиши курс био znatno промијењен у односу на онај званични који је takođe u međuvremenu bitno коригован са 1:1 na 1:3,3 dinara za њемачку марку.

Директор Сектора за правне послове „Будванске ривијере“ Драган Љијешевић тврди даје покушај да се одржи курс 1:1 bio neodrživ i da predstavlja mafijalni način po

спор је настao око тумачења члана 4. уговора којим је утврђен једногодишњи износ закупа у динарима, односno u њемачkim markama i američkim dolarama po tadašnjem zvaničnom kursu. Уговори су закључени 29. марта 1994. када су званични i tзв. crni kurs marke bili isti, a nesporazumi između ugovornih strana su nastali oko prethodogodišnjih plaćanja kada je zvanični kurs za njemacku marku bio i da je 1:1, a „na crnom“ marka je bila oko 2,6 dinara. „Будванска ривијера“ je тражila

plaćanje po „crnom kursu“, a „Lozaturs“ i „Cetinjeturist“ su platili po zvaničnom kursu, odnosno onoliko dina u koliko piše u ugovorima. Не чекајући судске одлуке „Будванска ривијера“ je почетком godine uzeala хотел у Петровцу tako шto су direktori hotela predali ključeve u име „Lozaturs“, kako tvrdi predstavnici „Budvanske riviјere“, odnosno nелегално како tvrdi u „Lozaturs“ koji je zbot tog pokrenutu sudsku spor. Privedeni sud u Podgorici je 12.

Уговорне стране чекају одлуke судa, a „Primorske novine“ u ovom broju objavljaju stavove „Budvanske riviјere“ (prije i poslije) uzimanja хотела „Spelenid“ i druge strane – „Cetinjeturista“ i „Lozaturs“. Уговорне стране чекају одлуке суда, a „Приморске новине“ у овом броју објављују ставове „Будванске ривијере“ (прије и послије) узimanja хотела „Сплендид“ и друге стране – „Цетињетуриста“ и „Лозатурса“.

једinih zakupaca.

– Нијесмо закључivali ugovore da bismo ih раскинули, што показују ugovori sa ostalim zakupcima koji su ostali da vaze.

Агенција за преструктуирање привреде је дала условну сагlasnost na ugovor za хотел „Сплендид“ sa „Цетињетуристом“, тражени da se ugovoren iznos zakupnike od 250.000 maraka uveća za načinje 20 odsto.

Međutim, „Цетињетурист“ niye pristaо na aneks ugovora koji predviđa povећањe zakupnike za 48.000 њемачkih maraka ali, kao i „Lozaturs“ niye izmiриo ni redovne ugovorenе obavese za prošlu godinu, koјe je требalo regulisati načinje od 1. juna 1995. godine.

Takzovanim vanskudskim poravnaњem, odnosno obracunom o međusobnim potragivačima sa „Цетињетуристом“ od 28. avgusta prošle godine, као i „Lozatursom“ od 15. avgusta 1995. zaјednicki je utvrđen nesporan dug po osnovu zakupnica sa „Цетињетуристом“ 338.131 dinara, a sa „Lozaturstom“ 623.395 dinara. Istorijemekonstatovanu da je „Цетињетурист“ za ostale troškove воде, струје, нафте i dr. tada dugovaо још око pola miliona dinara, a „Lozaturs“ oko milion. Da kažemo i da je zakup хотел „Riviјera“ po ovom ugovoru iznosio 160.000 њемачkih maraka, a „Kastel Lastra“ – 260.000 maraka.

Pripremena mјera od стране Привреднog судa u Podgorici po tужби „Lozaturs“ iz Budve, koјa predviđa da se omogući „Lozaturs“ redovno i nesmetano коришћење хотел „Riviјera“ i „Kastel Lastra“ u Petrovcu важије само do правоснажнog okončањa судског поступка који je већ pokrenut od стране „Будванске ривијере“.

remenu mјeru i nalожio da nam se u roku od 24 часа omoguћи redovno i nesmetano korisnjeњe хотела u Petrovcu. Sud je to odlichio 12. januara, ali ni do danas „Будванска ривијера“ nije po tome postupila.

Ovakvo ponasanje „Будванске ривијере“ je, kaže Brajić, nanijelo ogromnu štetu „Lozatursu“ jer su dva petrovacka хотела већ prodata za nadrednu сезону која починje u maju i junu rekreativnom nastavom.

– Problem je za „Будванску ривијеру“ našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotoga što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više nego što je predviđeno ugovorom. Mi smo bili spremni, čak, i da im platimo više, ne zbotog što to sхватamo kao našu obavezu, nego zbotog njihovog nеповољnog situacije, ali tada niјесмо imali novca. „Будванска ривијера“ to nije prihvatala već je pokrenula da otme ključeve – kaže Љубо Brajić i ističe da smatra da je „Lozaturs“ u pravu i da ћe sud konacno presudit u njihovu korist.

– Budvansku riviјeru našao onog trenutka kada su tražili da platimo za zakup više neg

ЈОШ ЈЕДНА МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА

БАБИН ДО ОРГАНИЗОВАН

БУДВА је добила нову мјесну заједницу. Зове се Бабин До, и обухвата насеље између Јадранског и Тортишког пута.

Како је објашњено на Основачкој скупштини насеље је остало изван Мјесне заједнице Будва I у чијем је саставу раније било, и неорганизовано, након реорганизације мјесних заједница према новом Закону о локалној самоуправи у Црној Гори почев од 1. јула 1993. године.

Иницијативу за оснивање ове мјесне заједнице потписала су 32 грађана с овог подручја, у намјери да покрену решавање комуналних проблема, првенствено изградњу путева и пешачких стаза, затим система атмосферске кантанализације, побољшање снабдевања водом на ви-

калој самоуправи.

Начелник Одјељења за друштвено дјелатности и општу управу у СО Будва Мирјана Марковић наглашава да ће коначно усклађивање рада мјесних заједница с новим Законом о локалној самоуправи услиједити послиje доношења скупштинске одлуке коју предвиђа и Статут општине.

Предлог одлуке предвиђа како могућност самоорганизовања грађана на територијалном принципу за једну просторно-урбанистичку целину, односно насеље, тако и право и обавезу Општине да то покрене и уради у случају да иницијатива грађана у том смислу изостане.

Ова одлука треба да омогући даљи развој система и облика локалне самоуправе у

ФИНАНСИРАЊЕ

Кад је у питању финансирање мјесних заједница, начелник за привреду и финансије у Будви Саво Мартиновић објашњава да је Општина одустала од финансирања администрације у мјесним заједницама. Општина сада из буџета директно финансира само основни дио рада мјесних заједница, без плате запослених у њима. Због тога је тај износ у прошлој години био смијешно мали укупно за све мјесне заједнице, износно је четири хиљаде динара.

шим котама, санацију клизишта које је „прорадило”, јавно расvjete...

За предсједника Скупштине Мјесне заједнице Бабин До изабран је Никола Станчић, а за предсједника Савјета МЗ Гојко Љубановић.

Поред новоформиране Мјесне заједнице Бабин До, у општини Будва је регистровано још десет мјесних заједница и то Будва I и II Горњи Побори, Марковићи, Брајићи, Бечићи, Свети Стефан (град) и Свети Стефан, са сједиштем у Пржном, Режевићи и Петровац. Интересантно је казати да је шест мјесних заједница новијег датума формирано у посљедње две године, након доношења новог Закона о ло-

Д.П.

општини, где мјесна заједница представља само најпознатији и најчешћи коријени њен облик. У том смислу је предвиђено да Општине може да повери мјесној заједници и неке послове из њене надлежности а које су од најнепосреднијег интереса за становништво. Ријеч је о пословима из комуналне сфере, одржавања јавне чистоте, уређења простора и другим, изузимајући само управу, надзор, као и општини преносене надлежности.

Умножавање броја мјесних заједница објашњава се, по-ред либерализације прописа у овој области, традицијом и исткуством да се на тај начин брже и лакше остварују заједнички интереси грађана.

Д.П.

СЕМИНАР МЛАДИХ РАДНИКА ЦРНЕ ГОРЕ

НОВА „ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА”

У ХОТЕЛУ „Панорама“ у Бечићима је 16. и 17. фебруара одржан семинар Савјета младих радника Црне Горе о трансформацији својине и привредног система у Црној Гори, као и пројектном организовању младих.

Директор Републичког фонда за развој Божо Михаиловић је нагласио да је циљ трансформације ефикасна привреда, а ефикасна привреда је једино могућа у условима приватне својине.

Објашњавајући предност нашег модела приватизације, он је посебно истакао да у односу на бивше социјалистичке земље наши радници и грађани могу да упишу, поред 10 одсто бесплатних дионица, и дионице под повлашћеним условима до 30 одсто.

И у области организовања младих дошло је до значајних промјена, тако да се омладина сада повезује на реализацији конкретних пројеката које финансира држава из буџета.

Предсједник Савјета младих Демократске партије социјалиста Црне Горе и члан Извршног одбора Главног одбора ДПС ЦГ Жељко Рутовић је тим поводом на Семинару посебно говорио о капиталном пројекту Републичке владе на стипендирању студената, како у земљи тако и у иностранству. У оквиру овог пројекта под називом „Вјерујем у успјех“ већ је школовано 500 студената на страним колеџима, и сада се очекује њихов повратак у Црну Гору.

Нова „Омладинска политика“, која се води у Црној Гори, окнула је и већ даје добре резултате не само код студената, него и код књижевне омладине, извиђача, феријалаца и младих еколоха који су својим програмима проучили чак и ван граница.

Учествујући на семинару младих радника Црне Горе у Бечићима, идриектор Дирекције за јавне радове Црне Горе Миодраг Равчевић је нагласио да је у Владином капиталном развојном пројекту изградње опште инфраструктуре кроз програм јавних радова за младе посебно значајно и интересантно изградња друштвених инфраструктура, односно објекта културе, образовања, здравства и спорта.

Никада у Црној Гори није се више представа улагало у такве објекте, као што је то био случај већ три године, рекао је он и објао даће такав третман ове области у оквиру јавних радова имати и у наредним годинама.

У оквиру програма рада овог семинара, на коме је учествовало око 70 младих радника из већих предузећа и јавних установа у Црној Гори, одржана су и спортска такмичења, као и књижевне вече Књижевне омладине Црне Горе, на коме су промовисане три нове књиге њених чланова Бориса Јовановића, Дарје Бошковића и Звездана Вукановића.

Д. Цвијовић

ДИОБА СРЕЋЕ

Или: како је Живот, фебруара '96. у Будви са-
ставио оне које је вријеме зла раздвојило

ПРИЧЕ СА ДРУГОГ КОЛОСЈЕКА

пише: Саво Грегорић

надају се). Тада је Радмила јапанским и домаћим новинарима који су настојали да повежу раздвојене породице рекла:

— Једина је моја жеља, за то и живим, да ја Драшко, Марко и Јован, будемо опет заједно. Било где, ма макар и у вашој земљи одакле креће сунце.

Судбина је хтјела да то буде овде, где су моји свили ново гнездо, тико је казао Јован.

Ислеђеничке приче, којих смо се ових година наслушаши, су дуге и заморне, највише онима који их саопштавају, вјерујем. Те тугованке, пуне драматике у режими живота, иако сплетене у разним крајевима, налију се једна другој. Да ли свјестан тога, уморан и преуморан, или намјеран да не умара друге, Јован-Трнинић и нема причу.

— Сарајево којега ти знаш и којега сам ја добро знао више није исто. Давило се у мори, четири године, давили смо се сви. И заробљеници и изгнаници и мобилисани и добровољци и они који су до грла бил: у скобу и њихови миротворци и они који су се издалека ужасавали, слушам однекуд ми познату причу, испрекидану мутну, а тако јасну.

А како смо се почели мрзјети не зnam. Не умјем да мрзим, али да се мрзјело јесте, брате, много. Више је од Требевића и Романије... Ма шта ја то болан, зборим до неба и више мрзјејо се.

Босна је земља мржње, одазвају ми Андрићеве успоравајуће ријечи које су скривали од нас. Чујем и умног Миту Данојлића: „кидање у чревима наше историје, проглашено је за споља изазвану агресију... Заплетена црева у једном организму, који вековима од тога болује једино су имбицили могли да прогласе за срећну је званично установљена, а која постоји. Супруг и отац стао је пред њих рацираних руку, нијем од среће, стегао их у загрљај који је прекинуо рат прије хиљаду четиристотине и више дана.

— Јашта, здраво сам и добро ми је, раширио је лице у осмјех Јован Трнинић, осетивши бол у мишићима главе који су зграчени толико дуго навикили само на један положај.

— Благо мени данас и довије-ка, прозбрала је Радмила Трнинић, жељећи да одмах провјери је ли свака црта на лицу Јованову, као за оних дана среће у њиховом топлом дому да Добрињи.

— Те четири године, рата, су тамна прошlost којој се нећemo враћати, закопаћемо је негде, скоро да је заповиједио Драшко Трнинић, студент који је оца изненадио лијепом грађом, момачком одважношћу, али и репом плаве дуге косе, којега сада младићи увезују као вријеме ритера.

Марко Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

У скромној подстанарској сопствености биваше омладине, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

У скромној подстанарској сопствености биваше омладине, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић се слаже и не слаже. Зна и не зна. Највиše би чини ми се хтио да не зна.

— Живјели смо као браћа, брати... Али... Када сам остао сам, када сам се вратио из тамнице у опљачкан стан на Добрињи, били су ту исте комије. Али више нијесу примали ни Алхана Нијесу, ни поздравило који. Они ме нијесу више познавали. Био сам избезумљен, били су и они. И свијет се у додир са нашим безумницима избезумио. Ђутке или, гласно, свако се сврстао са својима.

— Јован Трнинић, основац, негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

— Јован Трнинић, основац,

негде је у магарећим годинама, засјео је оцу на колење, стегао му руку, гледајући час у његово лице, час у мајку и брата, поглађујући сви тог тренутка мисле. А мислили су исто: баш, као некада.

не дише него дахће, убрзано, стење, презојава, од којега чвори на можданој кори..? Јован није начисто с тиме. Као ни други. А када се све се слегне испод коре мозга, у неку од Фијока можданог похрани да одстоји, па кад опет надаје знаће и он све. Потанко и јасно да ће књигу моћи да напише Књигу која ће се читати у једном даху. Ако тада рука буде слушала...

— А сад у потрагу за послом, наредио је Ј

UGOSTITELJSKO TURISTIČKO TRGOVINSKO PREDUZEĆE
85310 BUDVA Mainski put 17

Hotel "Loza" u Budvi,
B kat. sa restoranom
"Pod lozom" i baštom

centrala: 52-667
52-668
recepција: 52-963
комерс.: 52-967
Fax: 51-667

Linaco

EXPORT - IMPORT s p. o.

85310 Budva, ul. Mediteranska 7, Yugoslavia

Tel. 086 51 513, Fax: 086 51 175

TRGOVINA NA VELIKO I MALO
UVOD SIROVE KAFE

PRODAVNICA MJEŠOVITE ROBE

U NOVOM TRŽNOM CENTRU KOD SEMAFORA U BUDVI

BANEX

proizvodnja, export-import, inženjering, turizam i usluge

"MONTENEGROTURIST"
BUDVA

DIONIČARSKO DRUŠTVO U MJEŠOVITOJ SVOJINI
Trg Sunca broj 2

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO
AGENCIJSKO POSLOVANJE
FINANSIJSKI KONSALTING
TRGOVINA NA VELIKO I MALO
ZASTUPANJE I KOMISIONI POSLOVI
VELEPRODAJA I MALOPRODAJA
ALKOHOLNIH I BEZALKOHOLNIH
PIĆA IZ PROGRAMA "TREBJESA",
COCA COLA, AGROKOMBINAT "13 JUL",
"RUBIN", "TAKOVO", "HANI" I DR.

TELEFONI:

51-008, 51-708; direktor Preduzeća
52-930, 51-936; Veleprodaja
52-871; Maloprodaja
51-954; Pravni poslovi
51-290; Finansije

RESTORAN "GRBALJ"

Trg Sunca bb Budva Tel. 41-564, 51-344, 52-300

SVI DOMAĆI SPECIJALITETI,
KASTRADINA,
BAKALAR,
SVE VRSTE RIBE,
JAGNJEĆE PEČENJE,
ROŠTILJ,
GOTOVA JELA ...

SCI **SHOP**
BUDVA **COMMERCE**
INTERNATIONAL

SALONI NAMJEŠTAJA BUDVA

85310 BUDVA, Jadranski sajam b.b.
Tel.: 086/52-732; Tel/Fax: 086/52-819
Tržni centar, Budva Tel. 086/51-883
Robna kuća Topla, Herceg Novi
Salon namještaja, Tivat 21 novembar bb,
Tel. 082/61-321; 61-735

- maloprodaja
- veliko prodaja
- inženjering
- usluge

- prevoz robe trećim licima

Veliki izbor namještaja i roba za opremu domaćinstava i poslovnog prostora

SVE VRSTE GRAĐEVINSKIH POSLOVA
STANOVNI ŽIVOT
REKONSTRUKCIJE I ADAPTACIJE

85310 BUDVA, Primorski bataljon 10, te./fax 086/52-790, tel. 51-764

Villa BALKAN
Stari grad

SVE VRSTE
UGOSTITELJSKIH
USLUGA
PO NAJPOVOLJNIJIM
CIJENAMA

P.P. "HATTRICK"

Telefon 086/51-802

КЊАЗ МИЛОШ
БУКОВИЧКА Бања - АРАНЂЕЛОВАЦ
ПРЕДСТАВНИШТВО БУДВА

МИНЕРАЛНА ВОДА, СОКОВИ

ПИЋА ДРУГИХ ПРОИЗВОЂАЧА

ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР УЛАСТИВИ ГРБАЉСКОЈ

ТЕЛ. 51-297
ТЕЛ. ФАКС 52-518

ДИСКОНТУ БУДВИ, ЦДС ПОДКОШЉУН

ТЕЛ. 52-378

ИЗ СТРУЧНОГ УГЛА

СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ

Све оно што окружује човека: ваздух, земља, вода, вегетација, клима, звуци растине, бактерије, вируси па и друштвени фактори дио су животне средине. Животна средина посредно или непосредно дјелује на човека, на његов, раст, развој, дужину живота и наравно на здравље. Човек је веома значајан фактор у животној средини. Његова је улога специфична. Он је дио животне средине, али биће које веома много утиче на промјене у природи.

Човеков утицај у животној средини и доминирајући, он је својим многобројним дјелатностима обавио велике и пресудне промјене. Прије сто педесет година Стефан Митров Љубишић дивећи се лепотама Будве и околине написа „Збиља би рекао да се је овде природа играла када је своје чудесно дјело на махове стварала“. Али поп Никићеновић прије 90 година каже да је Будва нездрава и грозничава.

Регулисањем корита Грађевице Будва – поље није баруштина са повременим поплавама, али су началост многи канали, који су регулисали атмосферске воде затрпани па се и ове зиме водена стихија усмирила на многе приземне објекте, поплава је носила прљавштину све до мора остављајући своје трагове свуда.

И не само то: унштавајући ефекти људске активности битно су угрозили оно што нам је природа тако раскошно дарovala. Огроман број туриста у Будву долази не само ради провода него и здравља иуживања у оному што су ствари природе и чврек. Нажалост у току љета најчешћа оболења у Будви су проливи. Покушали смо наћи узроке томе у нечму што није везано за нашу моћ, у вирусima високим температурама и слично.

Истинा је нажалост друга.

Та природа која је богом дана да служи људима, да у њој уживају озбиљно је угрожена, а са њом и здравље.

Довољно је прошетати поред Словенске плаже, па ћemo наћи на цевјероватан призор.

Од првих јесењих кишака комплетна канализација излива се у ушћу Грађевице, дјелом плавећи терен за мале спортиве где се свакодневно играју фудбалске утакмице па се лопта много пута у току игре задржава у канализационој калузи.

Годинама је на елитној плажи испред дворца у Миљочеву истација канализација, слично је било и код Старог града и близу хитела Парк. Прошетајте сада било којом плажом, све су прекривене гомилама отпадка које смо у љетном периоду „одлагали“ у море, а сада нам је море то све вратило на обалу.

Прилијепа плажа „Могрен“ мјесто је где се изводе пси да би обавили своје физиолошке потребе. Очекујемо прве случајеве ехинокока у Будви. Ако знамо да је дубина мора најчешће подручју будванског залива веома мала и износи од 3 до 8 метара, сасвим је јасно да и поред срећне околности да су морска струјања значајна, ипак у немогућности да се самопрочишћавањем неутралише толика количина отпада.

Најновија истраживања Завода за биологију мора из Котора показују да нам, посебно у љетном периоду, морска вода није тако чиста као што је некада била. Равнотривно научнија је између Светог Стефана и Петровца јер је на том подручју и највећа дубина приобалног мора али и најмања концентрација становништва.

Сунце, море и чист ваздух у свијету се много користе у лијечењу одређених оболења и дио су такозване талоасотерапије. Ту могућност још увијек недовољно користимо, али се и недовољно боримо да то очувамо јер још увијек спадамо у подручју која имају низ предности. Нажалост инензивна градња огромних објеката на малом подручју веома битно утиче на животну средину, јер умјесто планског оплемењивања неки дијелови Будве су деградирани.

Новокомпоновани богаташи обузети манијом брзог стицања профита, највише учествују у тој деградацији. „Резултати“ су очигледни. Простори без паркинга, без улица, понегде чак и без канализације. Све ће то остати у наслеђе генерацијама које то никада неће моћи комплетно исправити.

Уз та материјална загађења још опаснија су духовна. У циљу што јефтиње радне снаге Будва је имигрантскије подручје где је далеко највећи број неквалификованих радних снага, јер се таква највише тражи. Она доноси сирови примитивизам који нажалост постаје доминирајући. У Будви и Св. Стевану нема класичних „фавела“, али имамо бараке које не испуњавају ни елементарне норме становиња. Умјесто да се квалифицирана радна снага добро плати, доводи се сиротиња која је биједно плаћена и која живи таквим животом.

Сасвим је онда јасно да смо озбиљно болесни.

Јер ако прихватимо дефиницију да је здравље психичко, физичко и социјално благостање, признаћете мада нас је здравих. А можемо ли бити здрави и срећни док смо окружени несрћним?

Морално и духовно срозавање у времену опште почетње, води и у биолошко и здравствено. Још није касно.

У супротном као и губитак здравља, схватимо његов значај тек када га изгубимо.

Др ТАДИЈА НИКОЛИЋ

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ПРИМОРСКЕ КУХИЊЕ припрема: кувар Војо Пићан

Шта је то приморска кухиња? Да ли су то јела која су од давнина јели радници тежачи, чувари стада по обронцима или тежачи, рибари и други. Са таквим питањима се сусрећемо при размишљању на који начин треба приказати карактеристике ове кухиње и начин спремања јела. Углавном, јасно је да богатство ове кухиње није мало, а битна је одлика што су јеле спремале од намирница произведених на овом тлу што представља право „ек-злато“, кад је у питању храна. Риједак сусрет с тим јелима тјера нас на уздах и питање: зар ово није и једноставно и укусно?

Зато у овом броју неколико рецепата од рибе и поврћа којима вријеме управо долази.

ПОХОВАНИ ФИЛЕТИ ОД СРДЕЛЕ

Зашто увијек пржити срделе? Те мале рибице за које се некад сматрало да су храна ширег слоја становништва, дају нам више могућности да направимо безбрз укусних јела. Само их треба „дресирати“ (извадити кичмени стуб, драче, утробу и главу) и филете увлаћти у брашно и јаја пржити у уљу и сервирати са куваним, оцијеђеним кељом који сте зачинили са маслиновим уљем, ситним чешњаком, солју и бибером.

ПУЊЕНЕ СРДЕЛЕ СА ХЛЕБОМ

Срделе откинемо главу, извадимо утробу, кичмену кост и драче све до репа, тако да смо добили два празна филете. Намочите средину бијелог хлеба у млијеку, оциједите, додајте улупана јаја, оригано, босиок и ситан петрусин. Со и бибер по укусу. Овом масом напуните филете, те руку обликујте рибу. Планирајте (увлаћте у брашно и јаја, и презелу коју сте помијешали са гратаним сиром), испржите на уљу и сервирајте уз зелену салату и лимун. Ако уз ово јело желите оригинално вариво, тада вам препоручујем да го буде жученица, или кељ (врзот) куван на уљу због сочности и укуса.

ШНИЦЛЕ ОД СРДЕЛЕ

Филете од срделе, намочени хлеб у млијеку, јаја, пе-

трусин, чешњак, со и бибер – самељите у машини за мљење меса (на „ситну шајбу“), обликујте шницле, уваљајте у брашно, јаја и презелу, испржите на уљу да порумење. Сервирајте са куваном блитвом, кељом или жученицом, зачињеним на маслиновом уљу, солју, бибером и чешњаком, или направите пире од овог поврћа.

На овај начин можете правити и суфле (набујке) ако сте већи заљубљеник кухиње. Ако, пак, желите и кухијску фантазију, тада ове шницле можете пунити са сиром, пршутом, маслинама без козилица, или пинуљама које сте претходно загријали да се добије бољи аромат од њене смоле. Тад сервирајте кувана јаја уз ово јело и сос од оне чудне медитеранске биљке – каприја. Лимун, сигурно, нећете заборавити.

СРДЕЛЕ СА ЛОЗАЊАМА

Ако сте љубитељ лозања (лазања), па још уз то и рибе – пробајте следеће. На појржене прни лук (капулу) додајте крупно нарезане филете срделе, брзо додајте мало оста и парадајз пиреа. Шуфтијате (кувајте) 5-6 минута, лагано промијешајте, па додајте со, бибер, ситан петрусин, чешњак. Додијте мало бијелог вина и прелијте вруће куване „а денто“ (на зуб – тврдо куване) лозање и сервирајте у дубоку здјелу. Ако се одлучите да гратани сир сервирате уз ово јело, њега увијек посебно сервирајте. Ово је јело увијек боље и укусније ако се прави од филета слане срделе, али тада не додајте оцат и со. (У том случају посебно не заборавите да је риба три пута плива – у води, у уљу и у – добром вину).

ПАЛАЧИНКЕ СА РИБОМ

Зар се нисте никад запитали како би било када бисте палачинке напунили рибљим мљенним месом и зачинима и уваљали у брашно, јаја и презелу, испоховали на уљу и послужили дјеци и старијим особама уз зелену салату и сос од мајонеза. Оваква јела

су од давнина позната, вруће сервирана док напоље дувају бура. Но, ако немате пуно времена, за куваног ослића (лоца, луц) на маслиновом уљу неће вам требati више од 20 минута. Лако и једноставно, укусно и пожељно јело за вечеру, и посебно, за људе трећег добра.

ВРЗОТ НА МАСЛИНОВОМ УЉУ

Лист врзота (кеља) очистите, опрати у више вода, нарезати на мање комаде и кувати у сланој води. Када омешавајте се оциједите као супа са кречником, рибом, петрусином, дадајте врзоту загријати маслиново уље, до-

ти ми пишеш да ми је благо што сам амо, а мене кад на ум пану трешње, бижи, боб, срдеље, скушави, лице и гофи дао бих ѡаволу сва вијећа и велика и мала. Сваку вече клим са Радивојевићем, су ми на нос скочили нијирбратени, ринцбратени, рибобратени и сви братени од свијета. Био сам изгубио апетит него Бог донесе Антонија из Кртоле и Тановића из

Махина тер ми га повратише – писао је Стефан Митров Љубиша Илији Рачети из Беча у пролеће 1873. године.

дати ситно сјечен чешњак и врзот. По потреби посолити и побиберити и динстити још 5–10 минута. Ово вариво послужити уз рибе и кувана меса.

КУВАНИ БИЖ

Кувати биж (грашак) у сланој води док омешавајте са гравијом и витамином (који се „крију“ у њеном горком укусу). Купујте их увијек танке и сасвим свијеже, јер дебеле могу бити тврде, а најбоље су зелене које сами уберете у природи.

Брло се ријетко ради, али пробајте шпаргле поховати, скувати и добро оциједити га. На уље мало појржити исјецкани млади лук, додати ситно исјечени петрусину кувани биж, со и бибер. Не мијешати већ шерпу простири и динстити 8–10 минута.

Као прилог уз масна јела, али и као самостално јело, (уз додатак сала, младог кримпира и вашег омиљеног меса).

ПИРЕ ОД БОБА

Скувајте 500 грама боба у сланој води. Кад је куван

оциједите га и пропасирајте. У посебан суд загријте путер или маслиново уље, додајте мало брашна и врло фино насејцаног петрусина и чешњака. Промијешајте уз додатак мало соли и морских орашића (гратањи).

Боб је на овим просторима врло старо поврће које се користило на више начина, посебно прије почетка употребе кромпира. Највише се спремао као супа са кречником, рибом, петрусином, дадајте као додатак брашну, или на сало. У медитеранском подручју, према подацима из литературе, од боба се за вријеме несташице шпарног брашна, мљено брашно и пекао хлеб. Често се сријеће и у вегетаријанској кухињи где се спрема као сочиво – вариво, или пире.

САЛАТА ОД ШПАРГЛИ

Врхове куваних шпаргли (шпарога) зачините маслиновим уљем, остом, солју, бибером, петрусином, дадајте тврдо кувана јаја и сервирајте као салату за предјело.

Од шпаргли се, још, могу правити кајгани, пице, и маистре – супе, чорбе. Врло су здраве, посебно на изласку из зимског начина исхране, јер садрже пуно минерала, гвожђа и витамина (који се „крију“ у њеном горком укусу). Купујте их увијек танке и сасвим свијеже, јер дебеле могу бити тврде, а најбоље су зелене које сами уберете у природи.

Будуће се правити кајгани, скраба, врхова шпаргле и ситно сјечене шунке. Биће то чорба најњежнијег годишњег доба – он је врло давно направљен код старијих Грка се звао „ружине уље“.

Воду у коју сте кували шпаргле никад не бацајте. Од ње се може направити фина крем чорба, уз мало млијека, скраба, врхова шпаргле и ситно сјечене шунке. Биће то чорба на

КУЛТУРНА БАШТИНА

ОСТРВСКЕ ЗАВЈЕТНЕ ЦРКВЕ

Пријекло црквица саграђених на мањим острвима или хридинама обично се везује за завјетни дар онога које, стицајем различитих околности, успио да на том мјесту спаси свој живот. То је завјетни дар посвећен углавном светитељу спасиоцу, светитељу породичном заштитнику, светом дану, или Св. Николи – заштитнику помораца од несрећа на мору. У околини Будве до скоро (земљотрес 1979.г.) су постојале три овакве карактеристичне црквице. Ако појемом од југоистока према сјеверозападу то су цркве: **Св. Неђеља на Катичу** код Петровца, **Св. Никола** на истоименом острву покрај Будве и **Св. Никола** на Платамонима.

На једном од два острвца (мали и велики Катич), у близини Петровца, налази се мала црква Св. Неђеље, подигнута у давна времена, по којој је мањи Катич добио име. Рустичног изгледа, мањих димензија и једноставне архитектонске конструкције са скоро квадратном основом, ова стара црквица представљала је и занимљиву знаменитост и украс петровачког залива. Постоји више предања о томе ко је и са којим разлогом црквицу подигао. Једно говори да је саграђена од морнарских прилога, друго да ју је сагradio један грчки морнар који се ту спасио приликом бродолома, неке далеке године, у свети дан, Неђељу. Треће предање саопштава да ова црква постоји од времена када је **Махмут-паша Бушатлија**, при свом пропаску кроз овај крај, разорио и опустошио Паштровиће. Наиме, прича се како је Махмут-паша преварио Паштровиће када је, у писму потпу Раду Андровићу, поручио да ће са својом војском овуда мирно пролићи. Трајећи објашњење за ову превару, пођоше Махмут-паша, који је шаторовао у **Кастел Ластви**, пот Раде Андровић, Вука Јунковић и Ђуро Гргочић. Турци тада на превару убише попа Рада Андровића и Вука Јунковића, а Ђуро Гргочић успије да побегне плијући до малог Катича. Тако се по овој причи, коју подобрије износи Ј. Вукмановић у студији „Паштровићи”, подизање цркве Св. Неђеље везује за личност Ђура Гргочића и његов спас 15. јуна, 1785. године. Међутим, код А. Којовића у опису пропаска Махмут-паше Бушатлије кроз Паштровиће наилазимо на податак како су Турци успијевали да плијују до њу до првог мањег Катича (**Перазићи**), где су убијали сваког на кога би нашли. Због морских олуја и огромних разорних таласа црквица је често бивала оштећена и склона паду. Постоје подаци да је била обновљена 1897. године. Касније, године 1912. поправљена је заслугом проте **Васа Ковачевића** и прилозима Петровчана. Тешко је страдала у земљотресу 1979. год., а њена обнова још није довршена.

С истичне стране, насупрот Будви, налази се једно острво велико око двије добре миље унаокруг. Земља је на овом острву веома плодна и добро на њој успијевају воћке, али се мало обрађује, јер је остало подложно штетама од страних бродова који најду. Овако је у свом Љетопису будве из 1650. године Дон Крсто Ивановић, племић, каноник и учитељ града Будве, описао острво Св. Никола, или „Школу“ како га често народ назива. На сјеверозападном дијелу овог острва, удаљеног око једну морску миљу од Будве, налази се црква посвећена Св. Николи по којој је ово острво, највећије, добило име. Предање говори да је црквица, као и гробље око ње, веома стара, док нам историјски извори до данас не открију из којег времена потиче. М. Лукетић износи легенду која говори да црквица и гробље постоје још од времена

крсташа које је док су логоровали у будванском пољу захватали нека заразна епидемија, те да су умрли крсташи сахрањивани на гробљу око ове острвске црквице. **Н. Вучковић** наводи да су се на овом гробљу обично сахрањивали они који би „умрли на бродовима или карантени“. И стари Будвани су се сахрањивали на овом гробљу и то од године 1820. од када је ступила на снагу забрана укопавања у црквама и око њих у Старом граду. Будвани су се на овом гробљу сахрањивали до 1836. године, од када је основано гробље на мјесту званом Блато, испод брда Спас.

Да је црквица засигурно постојала у XVI в. потврђује једна стara гравира из овог времена на којој су јасно уочљиве контуре овог омањег сакралног храма. Посматрајући њен архитектонски склоп, такође се може закључити да је највећији дар, подигнута као завјетна капела. То је једноставна једнобродна грађевина, скромних димензија (6,62 x 4,5 м.), са апсидом на источној страни и малим зворником „на преслицу“ са једним окном на западној страни, изнад улаза. Свод је полубличаст, а кровну конструкцију на двије воде прекрива каналица. Зидина је притесаним каменом прекривеним и споља и у унутрашњости малтером.

Црвенкасте плоче правилног облика прекривају под цркве. Око цркве видљиви су остаци црквене порте која се противежала у виду деформисаног круга пречника 30 м. Унутар ове порте налазило се гробље.

Познато је да се светац Св. Никола сматра заштитником помораца и путника на мору, те нас и ово упућује на закључак о црквици на „Школу“ као завјетном дару. Личност Св. Николе обавијена је тајном, тако да је многи историчари третирају као легендарну. Живио је у IV вијеку, рођен у малазијском граду Патари у области Ликије, од хришћанских родитеља Теофана и Ноне. Добио је име Николас – што на грчком значи – „побједник народа“. Као беба одбијао је да прими млијеко сриједом и петком. У школи добија јасно образовање, прелази у свештенике, а убрзо постаје и епископ града и околине Мире у Ликији, тако да се често назива **Св. Никола Мирликијски**. Постоји низ легенди о његовом животу и чудима.

Најприје се прославио као „скропомоћник“ онај који помаже брзо онима који се даве. Једна

од најпознатијих легенди о овом светитељу говори о чуду које се забило када је Св. Никола лађом пошао на ходочашће у Свету земљу. Lađa на којој је пловио одједном бјеше захватана олујним невременом, те почне да тоне под **ударима снажних таласа**. Тада Св. Никола запријети таласима да се смре и они послушаше. Тако је кроз овај и низ других догађаја Св. Никола постао заштитником помораца и свих путника на мору а његова се слика-икона среће у скоро свакој сјеветској луци.

Такође се сматра и заштитником дјеце. У ликовној уметности приказује се са **омофором** као епископ/бискуп, а **најчешћи** атрибути његове светости су: три кесе пуне златника објешене за појас, или три кугле (значи доброчинства), сидро, или лађа у позадини (заштитник помораца) и дјете које му љуби руку (заштитник дјеце). Св. Никола је у Италији омиљен светац, а предање говори да се у Барију, у катедралној цркви Св. Николе чујају мошти овог светитеља. Такође се у Русији сматра за главног светитеља заштитника.

„Туња“, или спруд под морем који се назира од „Школе“ према Словенској плажи, у народу се назива „пут Св. Николе“. Међутим, за овај спруд је везана и легенда о одласку Св. Саве из Будве за Свету Гору. Наиме, када је Св. Сава требало да се укруца на своју галију, велико невријеме јој није дозвољавало да се приближи будванској луци и пристане. Св. Сава тада баци неколико камена у воду, а од њих се створи пут и море размакну на двије стране. Тада Св. Сава пређе преко њега до острva и тамо се укруца на своју галију.

Св. Никола је посвећена и најмања црквица у овом реду, црквица које, на жалост, више нема (срушена у земљотресу 1979.г.), а која се **налазила на једној омањој хridini kod Platamona**. Веома малих димензија (2 x 1,5 м.), у својој унутрашњости је чувала икону Св. Николе, пред којом су поморци или рибари палили кандиле пред свој полазак на море. Остало је прича да је црквица била завјет неког Грка који се топио у близини и спасио свој живот уз помоћ Св. Николе, ишо баркама до ове црквице где се одржавала Божија служба.

● Луција Ђурашковић

БУДВА – ИНСПИРАЦИЈА ЛИКОВНИХ УМЈЕТНИКА

АКВАРЕЛИ РАСНОГ ВАЈАРА

Када је 1992. године Сретен Стојановић излагао у Београду заједно са Милуновићем, дјела из париског периода, критика је о њему забиљежила следеће „Вајар од расе, обдарен дубоким, првобитним пластичним осјећајем и смислом за величину“.

Већ се тада уочавало да је ријеч о умјетнику који ће обиложити један период и оставити неизбрисив траг у југословенској скулптури. А свакако да му је требало доста напора да придобије присталице, јер се у то вријeme скулптури прилагило са доста уздржливости из простог разлога што се сматрало да је ова ликовна грана тесно везана за материјал и да тамо где нема мермера или бронзе нема ни скулптуре. Иако је за нас овога пута Стојановић занимљив као умјетник који је више пута боравио у Будви и околини, не можемо, а да не истакнемо поједине моменте из његове богате биографије који га свакако још ближе представљају и као личност и ствараоца. Као активни члан организације „Млада Босна“, послије атентата у Сарајеву, осуђен је на десет година робије. У војним затворима Босне је у радионицама за израду предмета у дрворезу. Отуда потиче његово занимање за скулптуру која ће се развити послије рата за vrijeme студија на Академији у Бечу. Касније наставља студије у Паризу, код Бурдела. Стојановић је био један од главних организатора значајне групе „Облик“, једно вријeme ректор Академије ликовних умјетности и представник УЛУС-а. Написао је две књиге о умјетности и умјетницима“.

Сретен Стојановић је међу првима отпочео да у нашу савремену скулптуру и у област својих изражавајних средстава уноси поред простора и светlosti. Успије да пречисти са преживјелим принципима средњевјевропског вајарства и да остане запамћен као аутор финих и њежних облика на којима је показао изванредан осјећај за материјал, поготово када су у питању бронза или дрво. Величину и дomet своје умјетности показао је у портретима који су најбољи показатељ колико је био мајstor и посматрач карактера и психологије портретисаног. Волио је да каже да се „уживљава у живот и бића, и у бронзу, дрво или мрамор преноси сва његова сагоревања да би остало као вечни документ једне људске судбине“.

Поред скулптуре Стојановић је гајио и неизмјерну љубав према сликарству у којем говоре и многобројна пријатељства са сликарима. Међу њима свакако треба истaći дружење са Челебоновићем и Милуновићем у Будви и Светом Стефаном током лjetnih mjeseci. Заједно су рибарили, ужivali u спровођању морских специјалитета и у другим разговорима подсећали се на студијске дјеле проведене у Паризу.

Иако сви различити по карактеру и темпераменту, током тих лjetnih дружења спајала их је љубав према мору и будванском ривијери у којој су подједнако ужivali. Док су Милуновић и Челебоновић радили аквареле и пастеле и Стојановић је покушавао да реализује нека своја сликарска заљавања. То су већином били акварели са темом Будве и Светог Стефана. Ови акварели су сада власништво Умјетничке галерије на Цетињу, а саставни су дио богате збирке Милице Сарић Вукмановић.

Познато је да је Стојановић био велики пријатељ са брачним паром Вукмановић у чијој збирци се налази неколико вриједних Стојановићевих експоната међу којима је посебно занимљива гипсана биста Светозара Вукмановића Темпа.

Подстакнут афинитетима према сликарству и несумњivo и жељom да скулптура, равноправно са сликарством, нађe место у домовима купаца. Сретен Стојановић је добар дио свог рада посветио рељефу. Често их је радио током боравка на мору и на њима је на велико одушевљење Милуновића и Челебоновића показао јасну тежњу за синтезом ликовних и садржајних проблема. Колико је волио обалу од Будве до Петроваца говори и чињеница да је ту своју љубав пренио и на ћерку Јованку Максимовић (проф. средњевјевропске умјетности на катедри за историју умјетности у Београду) која свако лето проводи у својој кући у Перазића долу. Сретен Стојановић је умро у Београду у шездесет другој години.

Драгана Ивановић

ШКОЛСКА ХРОНИКА**ТИЈЕСНО И СРЕДЊОШКОЛЦИМА**

„Информатичари“ су активни и у средњој школи, где је ова секција најорганизованјија. Захваљујући помоћи Општине набављено је шест рачунара, а на обуци запослених и ученика радије три професора информатике. Успјешно још ради и драмска, новинарска и спортска секција. Средњошколци припремају нови број листа „Пешчаник“, а уређују и воде радио емисију „Круг са четири ћошка“.

МАЊЕ (НЕОПРАВДАНИХ) ИЗОСТАНАКА

Захваљујући рачунарима у ОШ „Стефан Митров Љубишић“ су оформили базу података и неоправданим изостанцима, ученику и (не)дисциплинама, и у томе организовали тајкимчење. То се показало корисним јер је на крају првог полуодијела училишта прошле године број неоправданих изостанака износио 1760, а сада 995. То је велики број, али инак знатно мањи него прошле године. Одјељења са најбољим резултатима (најмање негативних бодова) ће бити награђена једним слободним радним даном и могућношћу да заједно са ученицима организују излет аутобусом. Најбољи разреди су V-6, VI-4, VII-2 и VIII-5, а специјално је награђено одјељење разредног старешине Петра Вукићевића.

У ОШ „Стефан Митров Љубишић“ 37 радника (43% за послених) немају ријешено ст

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ СВЕТЛАНЕ ВЕЛМАР-ЈАНКОВИЋ

„БЕЗДНО – НАШ УСУД

Светлана Велмар-Јанковић је заузела почасно мјесто у нашој књижевности, а романом „Бездно“ је наставила да исписује дјело о нама свједочећи есејистиком и романима из данас све даље историје од прије педесет година, али се из све ближе нам, нажалост, историје из 19. вијека – нагласио Предраг Марковић на представљању књиге – добитника НИН-ове награде.

ДОДЈЕЉИВАЊЕ НИН-ове награде за роман
године Светлани Велмар-Јанковић био је повод
да будванска библиотека организује 30. јануара
књижевно вече на коме су о роману „Бездно“ го-
ворили аутор и Предраг Марковић, уредник изда-
вачке куће „Време књиге“ које је издало овај ро-
ман.

ман.
У препуној сали Модерн галерије у Старом граду Светлана Велмар-Јанковић је, истичући да је то њен први јавни наступ у Црној Гори, а тиме и прво представљање романа „Бездно“ у нашој републици, говорила о настанку свог најновијег дјела и одговарала на питања присутних.

– Нијесам жељела да то буде само прича и мислим да не би било доволно да то буде само прича о прошлом времену, без обзира колико су то, историјски гледано, интригантне личности саме по себи – рекла је између осталог ауторке наглашавајући да је дugo трагала да нађе облик којим ће исказати неки своје осјећање усуда човјечијег, усуда људског бивања земљи и осуда свих нас. Дуго је, такође, трагала и за називом романа. Тражила је, каже, синониме за ријечи понор, амбис, бездан, али ниједан није одговарао док није пронашао ријеч бездно.

B. M. C

НАШИ СТВАРАОЦИ: Божидар – Божо Мартиновић

ДРВО ЗОВЕ РУКУ

Наш суграђанин **Божидар-Бошко Мартиновић** се већ више од тридесет година бави скулптуром. Својим занесеним, упорним радом и талентом успио је да избори угледно место у кругу Удружења изворних ликовних уметника Црне Горе. Роден у **Бајицама**, Цетиње 1922. године, још од раног дјетинства своја интересовања усмеравала ка уметничком изражавању. Основну школу завршила на Цетињу, где, такође, уписује и реалну гимназију чији завршетак омета рат, а сам уметник о томе каже: „Наступио је рат, постao сам ратник, почела је борба у тој борби подредio сам читавог се-бе и све своје слове“. Постио ослобођења завршава гимназију и прву класу Војне академије, а нешто касније успијева да заврши и режију на одсјеку за филмску режију, у трајању од годину дана, на филмској академији. Поред осталих дужности у Армији, активно се бави редитељским радом и снима већи број наставних, документарних и пропагандних филмова („Застава филм“). Ова редитељска активност престаје 1964. год. од када се све више почиње огледати у скулптури. Активни је члан Удружења изворних уметника Црне Горе, а бројне самосталне и групне изложбе у земљи и иностранству крунишу

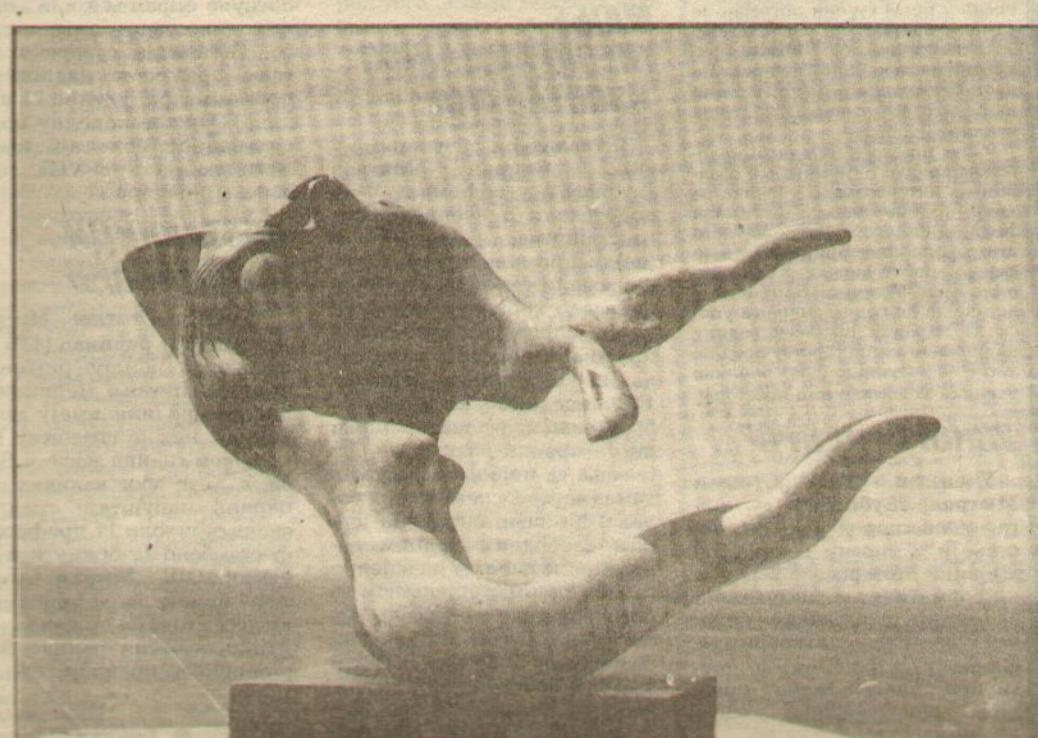
У природи тајновитих црногорских предела, Мартиновић

„Црногорски умјетник Божо Мартиновић својим скулптурама као да дословно преузима и поjam „тражења” и хеленски концепт „упознај самог се”

бје".
Он ствара скулптуре од коријена једне земље,
Црне Горе, која нам својим пејсажима, час тврдим
и каменитим, час меким и сунчаним, открива по-
нос и љубав народу који је чврсто везан за свој

Габриеле Раника, истог. умјет.
"Птичје пасе", Милано, 1990.

умјетничко стварање. У тој и таквјој природи он проналази трајну инспирацију за своје стваралаштво које значи изузетан допринос развоју црногорске изворне умјетности. А о овом свом посебном доживљају природе умјетник овако каже: „**Код мене је велики доживљај и радост срести дрво у природи, те успоставити контакт с њима, савати изворних очију скулптуру на коју ме структура материјала инспирише. Кад починем рад са дрветом, осјењам како дрво зове руку и рађа се скулптура. Природе је била и остала мој највећи учитељ. Њу поштујем, волим и увијек је изнова отворивам. Са љубим.“ Као што и сам каже, за исказивање свог унутрашњег умјетничког сензибилитета, Мартиновић најчешће као материјал изабира дрво. Он користи љана на најени предмет-дрво који је природа већ на пола обрадила. У оквиру оваквог поступка Мартиновић је настојао да изгради свој израз и његова пажња је била константно усмјерена ка формулисању и ослобађању ове идеје. Тако он у природи проналази различите облике дрвета који му асоцијативно сугеришу одређену тему која се касније, зависно од идеје, претвара у симбол, или, пак, има тежњу ка даљој разради. Снагом своје стваралачке фантазије Мартиновић најчешће изабира коријен, или одбачену грану којима удахнује умјетничку форму у виду реалистичких или надреалистичких облика преузетих из живота људи, или свијета флоре и фауне. Тако се у скулптури разноврсне тематике – „Фока“, „Игра“, „Жivot у каме...“ – виђају чланци – Единство**

ПРЕДРАГ МАРКОВИЋ

КЊИЖЕВНО ЧУДО У СЕГМЕНТУ ЈЕЗИКА

Има једно мјесто у књижевности које је чекало четири деценије, скоро, да га заузме онај коме то место припада, један од највећих српских писаца, један од највећих наших писаца уопште, госпођа Светлана Велмар-Јанковић. Ја имам среду да будем издавач тог дела са којим је госпођа Велмар заузела то почасно место, али тиме се ништа није променило, она је само наставила да исписује оно дело о нама које је исписивала свих ових година, сведочећи и есејистиком и романима изданас све даље историје од пре педест година, са темом другог светског рата, и порат ног доба, и романима из све ближе нам, нажалост, историје, из 19. века и причама из тог века. Јер, читаоци „Дорфола“ знају да нам је тај „Дорфол“ ближи него икада, а читаоци „Бездна“ знају да нам је то „Бездно“ ближе не го икад.

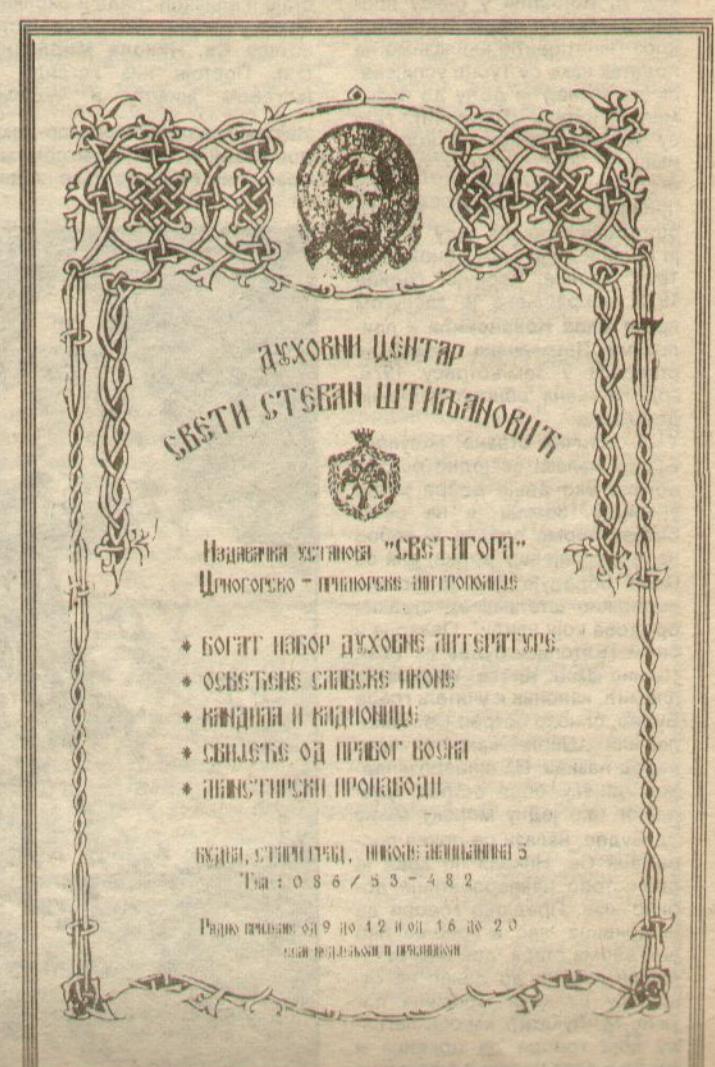
Али, појимо овде вечерас у
Будви од повода романа који
је пред нама, начина на који
је написан, и снаге коју он
носи. Веоватно ви који сте
читали роман, и ви који ни
сте, из бројних интервијуа го
спође Велмар-Јанковић знате
да ова књига говори о једном
добу које се можда само нама
чини паралелним, али у сваком
случају о добу о коме је
могуће било написати једну
врло интригантну љубавну
причу, једну врло интригантну
дворску причу, једну врло
интригантну причу о покушају
да се део једног народа
један народ и једна земља
уведу у Европу и то да се уве-
ду од стране владара чији је
отац владао по законима који
су наследјени од Азије, а чији
се син у изгнанству учио
најмодернијем облику влада-
вина у Европи.

Сви знате да све те приче и о љубави и о власти, и о нацији, и о покушају модернизације на овим просторима слиле су се у једну, слиле су се у роман „Бездно“ захваљујући причи коју је Светлана Велмар-Јанковић исписала и језику којима их је исписала. Те приче су приче о кнезу Михаилу, човеку чији споменик данашње генерације називају „код коња“, о кнегињи Јелени, поднеој па опра

жено и заборављеној грофици Хуњади, и о Анастасију Јовановићу, првом балканском фотографу и двороуправитељу кнеза Михаила. Да би све ове приче сплела Светлана Велмар-Јанковић је морала да оживи један језик који се код појединих јунака мењао, јер су се учили на једном српском језику, а потом су учествовали у његовој промени и стандардизацији, и на крају писали тим другим језиком. Одлучујући се за следочанство писаном језику она је вратила дух једног времена, размирице једног времена, и показвала на једном језичком материјалу како се може направити књижевно чудо само у једном сегменту, сегменту језика, како се један језик никада досљедно тако забележен, барем када је реч о кнезу Михаилу, може оживети и дати не само ту вредност језичког богатства, већ дати једну посебну драматичност. Та драматичност је била неопходна јер сва ова три тока приче, а унутра се сливају још многи токови, о томе како се одваја љубав од власти, о томе како неко ко је учен на принципима парламентарне демократије постаје апсолутиста, о томе како се одваја светло и сенка у уметничком документу и у стварном животу код Анастаса Јовановића, о свему томе да би се направила драма у којој бисте ви истовремено ужицали, али која би на један деветнаестовековни начин могла да буде и научна и натерала нас да повлачимо паралеле између два доба, било је могуће исписати само тако ако успевате да натерате нашег читаоца, оног који имајући у памћењу све што

гледа телевизију, оног пред киме се вести са различитих меридијана непрестано смењују, да промени своје схватање времена, да промени схватање места човека у том времену, да промени вре- ме у коме живимо. Светлана Велмар-Јанковић успела је то језиком, успела је да оствари том променом језика један успорени па све бржи ритам у ком се заједно са драмом њених јунака са драмом њихових осећања, наставља драма језика у коју коначно испуњамо лек.

Као што је на почетку ове књиге назначено, она је посвећена једној видарки, једном офтамологу, жени која је омогућила да аутор у најмању руку физички прогледа после једне болести, значи и омогућила ову књигу, омогућила и овај лек. На почетку те књиге стоји захвалност, на крају те књиге, после лека који нам је дариван, стоји наша захвалност, али и ви и ја знамо да се на леку не ваља захваљивати.

ИЗ СТАРИХ БАУЛА

ДР САВО ВУКМАНОВИЋ

НИКОЛА СТ. ЉУБИША (4)

Др Саво Вукмановић (1906–1995) је наш познати научни и културно-просвјетни радник. Посебно је изучавао књижевна дјела Његоша, Краља Николе, Стефана Митрова Љубише и Ивана Мажуранинија. Бавио се и публицистиком и новинарством и сарађивао у више часописа и листова а између осталих и у "Приморским новинама".

У спомен на овог значајног критичара, публициста и професора, који је једно време живио и у Будви, "Приморске новине" објављују његов есеј о Николи Ст. Љубиши који је штампан у часопису "Бока", број 10, 1987. године, на страницама 233–243.

Врло је њежна и пуна наивне дјетињске љепоте Љубишина пјесма у којој његова драга, свјесна да се убрзо мора растати, одређује на нећу вијјезду у коју ће обое са сунним очима да гледају и да шаљу једно другоме поздраве:

"Потоња звијезда што сје, мили мој, то смо ми; она међу нама нека је знак вјечне љубави."

(„Звијезда љубави“)²⁸

Пјесник и сам зна да се за живота никада више неће састати са својом драгом. Стога му је једини и посљедњи жеља да му она послије смрти дође на гроб, убере цвијеће које ће јој пренијети његови уздах и открити слику душе:

"Кад подигнем двери гроба, гледај ока хладну зјен! Ту ћеш наћи лика оба, где вјек љуби сјена сјен!"

(„Потоња жеља“)²⁹

Љубишине пјесме су израз читавог његовог бића, његове духовне биографије. По њима, у вријеме када их је стварао, можемо да пратимо његов унутрашњи живот и збијања. У том погледу врло су карактеристичне дјели његове пјесме, које носе исти наслов и настављају се, "Поред старчева гроба", а које су испјеване у временском интервалу од три године, прва 1897, а друга 1900. Иако пјесник не именује директно старца о коме пјева, ми с правом претпостављамо, а тако вјерују и неки његови најближи да је то његови стриц, познати црногорски митрополит Висарион Љубиши (1823–1884), који је свог синовца материјално помагао у школовању, а можда и припремао и против његове воље да га наслиједи на владичанској столици.

Пјесме "Поред старчева гроба" су жалогајке и болне исповјести пјесникове на гробу своје "светиње" и "свете успомене", за коју је судбину своју везао и чији му се "лик високо према небу уздига". На гроб старчев он је дошао да му искаже своје јаде што му груди притискују и да га ујери да се у животу држи његових савјета и његовог примјера:

"Ја корачам право као и ти што си, ти, сиједи старче, што си у гроб сад;

клоним се од свјета, а љубав ме носи

к теби, свети праху, да искајем јад."

Сном "старцу" пјесник се још заклиња да му никада суза неће оквасити туђу руку" и да ће "вјечно служити правди докле год не изгори као жижак пред олтаром:

"Са огњишта жића тако душа збори:

гази трње, гази, ал' пут нек' је прав..."

IN MEMORIAM

ВАСИЛИЈЕ-ВАСО ИВОШЕВИЋ

Професор протоставрофор Васо Ивошевић, умро је 25. јануара 1996. у 74-тој години. Он је позната личност Боке, па је добио мјесто и у једицији "Ко је ко у Црној Гори" (Будва, 1993). Рођен је у Кртолима 11. новембра 1922. од оца Јована и мајке Марије, рођене Русовић. Шест разреда основне школе завршио је у родном мјесту 1935. г. а затим је похађао реалну гимназију. Малу матуру

припремила: Љиљана Згновић

ТРАГОЛИ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ
ПРИПРЕМА: МР МАРКО Ђ. ИВАНОВИЋ

(51)

ОБВЕЗНИЦЕ УМЈЕСТО ЗЕМЉЕ

• Из општина: будванске, паштровске и грбаљске.
Извор: Архив Југославије, Београд, Фонд 70 – Министарство финансија КЈ.

ОПШТИНА БУДВАНСКА – СРЕЗ БОКОКОТОРСКИ

1. КНЕЖЕВИЋ Станка ИЛИЈА из Подстрога. Добровољачким ујвјерењем Ђ.Д. бр. 5678/32 од 23. марта 1932. има признато својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, а у катастарској општини Челински Мартинци, добио је добровољачку земљу у површини 8 кат. јут. и 1.200 кв. хв. Умјесто земље наследник Кнежевић Илије удова Мара има право на 50.000. дин. у 4% државним обвезницама, након спровођења оставинске расправе у Среском суду у Котору. Њене обвезнице примио је дана 14. марта 1941. Перешић Венцеслав режисер Среског суда у Котору и то: по 10.000 дин. од бр. 21467–21469 и по 5.000 дин. од бр. 30645–30648.

2. БОЖОВИЋ Ива ПЕРО, из Подострога Добровољачким ујвјерењем Ђ.Д. бр. 8257/32 од 23. априла 1932. Перу је признато својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, а на посједу Нашичке фабрике д.д. у општини Мартици (кат. оп. Чепински Мартинци) добио је добровољачку земљу у површини од 8 кат. јут. и 644 кв. хв. Рјешењем Министарства пољопривреде бр. 27282 од 3. фебруара 1941. Перу је признато право на пријем 50.000 дин. у 4% државним обвезницама умјесто аграрне земље. Право на наследство даје се Божовић П. Стеви, спуленту гимназије у Никшићу, с тиме да Срески суд у Котору спроводе предходно оставинску расправу. Министарство финансија својим Налогом благајне Отсјека ратне штете бр. 4995 од 20. фебруара 1941. послало је обвезнице Пореској управи у Котору да их преда Среском суду – Котор у депозит до завршетка оставинске расправе. У име суда, дана 14. марта 1941. обвезнице је примио режисер Перешић Венцеслав и то: по 10.000 од бр. 21492–21494 и по 5.000 дин. од бр. 30681–30684.

3. ЛИЈЕШЕВИЋ Стева РИСТО, из Подострога. Добровољачким ујвјерењем Ђ.Д. бр. 2319/33 од 3. фебруара 1933. признато му је својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, на посједу Нашичке творнице танина и парапила у општини Погановци, добио је добровољачку земљу у површини 7 кат. јут. и 800 кв. хв. Умјесто ове земље Марко је примио, дана 12. фебруара 1940. у Пореској управи у Будви, накнаду од 50.000 дин. у 4% државним обвезницама и то у купонима: по 10.000 дин. од 270–272 и по 5.000 дин. од бр. 397–400.

4. ЛИЈЕШЕВИЋ Стева РИСТО, из Подострога. Добровољачким ујвјерењем Ђ.Д. бр. 13017/31 од 7. августа 1931. признато му је својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, на посједу Нашичке творнице танина и парапила у општини Погановци, добио је добровољачку земљу у површини од 8 кат. јут. и 1.200 кв. хв. Рјешењем Министарства пољопривреде бр. 27282 од 3. фебруара 1941. Перу је признато право на пријем 50.000 дин. у 4% државним обвезницама умјесто аграрне земље. Право на наследство даје се Божовић П. Стеви, спуленту гимназије у Никшићу, с тиме да Срески суд у Котору спроводе предходно оставинску расправу. Министарство финансија својим Налогом благајне Отсјека ратне штете бр. 4997 од 20. фебруара 1941. послало је обвезнице Пореској управи у Котору да их преда Среском суду – Котор у депозит до завршетка оставинске расправе. У име суда, дана 14. марта 1941. обвезнице је примио режисер Перешић Венцеслав и то: по 10.000 од бр. 21492–21494 и по 5.000 дин. од бр. 30681–30684.

5. РАЦАНОВИЋ Вука БОЖО, из Подострога. Добровољачким ујвјерењем Министарства војске и морнарице Ђ.Д. бр. 5679/932 од 23. марта 1932. Божу је признато својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, на посједу Нашичке творнице у Загребу у општини Бизовач (кат. опш. Чепински Мартинци), добио је добровољачку земљу у површини од 8 кат. јут. и 1.100 кв. хв. Умјесто ове земље наследница Приблиловић удова Стана из Доњих Побора има право на пријем 4% државних обвезница у износу од 50.000 дин. у номиналној вриједности, али након проведене судске оставинске расправе у смислу Закона о ванарничном поступку. Министарство финансија – Отсјек ратне штете у Београду, Налогом бр. 2052 од 25. јануара 1941. послало су обавезнице Пореској управи у Будви, с тим да се предају Среском суду у Будви у депозит до одлуке суда о наследству. Дан 19. фебруара 1941. обвезнице су депоноване у Среском суду у Будви и то у купонима: по 10.000 дин. од бр. 21449–21451 и по 5.000 дин. од бр. 30621–30624.

5. ПРИБИЛОВИЋ Јова Марко, из Подострога. Добровољачким ујвјерењем Ђ.Д. бр. 13105/31 од 7. августа 1931. признато му је својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Новом Саду, а на подручју политичке општине Купусина, добио је добровољачку земљу у површини 8 кат. јут. и 1.100 кв. хв. Умјесто ове земље наследница Приблиловић удова Стана из Доњих Побора има право на пријем 4% државних обвезница у износу од 50.000 дин. у номиналној вриједности, али након проведене судске оставинске расправе у смислу Закона о ванарничном поступку. Министарство финансија – Отсјек ратне штете у Београду, Налогом бр. 2052 од 25. јануара 1941. послало су обавезнице Пореској управи у Будви, с тим да се предају Среском суду у Будви у депозит до одлуке суда о наследству. Дан 19. фебруара 1941. обвезнице су депоноване у Среском суду у Будви и то у купонима: по 10.000 дин. од бр. 21449–21451 и по 5.000 дин. од бр. 30621–30624.

5. ПРИБИЛОВИЋ Јова Марко, из Подострога. Добровољачким ујвјерењем Ђ.Д. бр. 17816/33 од 11. новембра 1933. признато му је својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, на посједу Нашичке творнице танина и парапила у општини Вршац (кат. опш. Чепински Мартинци), добио је добровољачку земљу у површини од 8 кат. јут. и 1.100 кв. хв. Рјешењем Министарства пољопривреде бр. 55510 од 7. фебруара 1941. има право на 4% државних обвезница у износу од 50.000 дин. у номиналној вриједности. Министарство финансија – Отсјек ратне штете у Београду, Налогом бр. 33811 од 17. јуна 1940. послало је обвезнице Пореској управи у Будви да их предају Среском суду – Котор у депозит до завршетка оставинске расправе. У име суда, дана 14. марта 1941. обвезнице су примљене у депозит Среског суда у Котору и то у купонима: по 10.000 дин. од бр. 21935–21937 и по 5.000 дин. од бр. 31411–31414. У име суда обвезнице је примио Перешић Венцеслав режисер Среског суда у Котору.

6. ТАНОВИЋ Марка ВАСО, из Подострога. Добровољачким ујвјерењем Министарства војске и морнарице Ђ.Д. бр. 8261/32 од 23. априла 1932. признато му је својство добровољца-борца. На подручју Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Осијеку, на посједу Врсаца, добио је добровољачку земљу у површини од 8 кат. јут. и 1.100 кв. хв. Умјесто земље на износ од 50.000 дин. у 4% државним обвезницама имају право Марковић Марка удова Стана и остали наследници или након провођења оставинске расправе у Среском суду у Котору. Дан 13. марта 1941. обвезнице је примио режисер Перешић Венцеслав режисер Среског суда у Котору и то у купонима: по 10.000 дин. бројеве: 2059, 21461 и 21462, те по 5.000 дин. од бр. 30637–30640.

(НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ)

је Миковић (1968.), „Српска православна црква за вријем италијанске окупације“ (1970.), „Свети Василије Острошки“ (1971.), „Преподобни старија Дајбабе“ (1991.). У рукопису му је остала необјављена, спремна за шtamпу, књига о чудесним изљећенима везаним за Светог Василија Острошког и манастир Острог. Учествовао је на научним скупштима и дискусијама на научним склоповима, сарађивао је у стручним и научним часописима, укључујући велики зборнике „Календар српско-православне патријаршије“. Његови радови су објављивани у „Зборнику“ „Бока“ (Херцег Нови) и листу „Бока“ (Котор), као и у низу других листова и часописа. Укупно је објављено око 300 његових радова, укључујући и неке пјесме. Го-

ворио је руски, а добро се служио италијанским и латинским. Оставио је неувидни траг, иако је његов животни пут био труновит.

Одливак је црвеним појасом и Златним напрсним крстом Српско-православке цркве, медаљом „Светог Сергеја Радоњешког“ Руске патријаршије и Орденом заслуга за народ са сребрном звијездом.

Сахрањен је на Савиндан 27. јануара 1996. иза олтара храма Пресвете Богородице у Кртолима уз присуство Митрополита гospодина Амфилохија и 15 свештеника, испраћен од великог броја поштовалаца, из свих села Кртола, Грабља, Котора, Тивате и Херцег Новог. Нека почиња у миру. Слава му! – Васко Костић</

СПОРТ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА

Одбојка, И „Б“ лига

Авала - Рибница 0:3,
Авала - Млади радник 1:3, Сутјеска - Авала 0:3,
Авала - Меркур 3:2, Кондивик - Авала 0:3, Авала - Обилић 3:1

Кошарка, И Црногорска лига

Приморје Колинг -
Могрен 77:73, Могрен -
Подгорица 81:84, Рудар -
Могрен 81:80.

Фудбал, II „Б“ лига

Београд - Могрен 1:0,
Могрен - Морнар 2:1

ПРВЕНСТВО БУДВЕ У ШАХУ ПОБЈЕДА МИХАЉЕВИЋА

НА тродневном првенству Будве у шаху које је окупило 38 такмичара, прво место са осам и по поена из девет кола, освојио је Митар Михаљевић.

Друго место припало је Николи Бајковићу са седам, а треће Жељку Ракочевићу са шест и по поена колико је освојио и четворопласирани Јоксим Јауковић.

Првопласираном Михаљевићу припада је најкраћа награда од 500 динара, коју је обезбиједила „адријатик корпорација“, а другу награду (сребрни перпер) обезбиједио је „Меркур“.

Организатор овог успјешног такмичења био је шаховски клуб „Будва“ који ће, по ријечима секретара овог клуба Брана Бешовића, током ове године организовати још низ сличних такмичења, јер се потврдило да у Будви има велики број шаховских зналаца и љубитеља шаха.

Шаховски клуб Будва ће настојати да до почетка главне туристичке сезоне, организује и међународни шаховски турнир.

Р. Павићевић

РАДИО БУДВА 98,7 И 106,0 МЕГАХЕРЦА

СПОРТСКА ХАЛА СТАРТОВАЛА УСПЕШНО

ЛОПТА НЕ МИРУЈЕ

- Интересовање спортиста и рекреативаца
- Сарадња са хотелијерима у функцији развоја спортског туризма
- За средњошколце бесплатно, ако има слободних термина

НОВА спортска хала у Будви је отворена од 8 часова ујутро до поноћи и, обично, нема слободних термина – стално се чује лопта било спортista, било рекреативаца. То најбоље говори да је овакав објекат био неопходан Будви. Након добијања дозволе за рад (привремене) у сали су најчешће одбојкаши „Авале“, тренирају два пута дневно, прије и послије подна по два сата, и кошаркаши „Могрен“ који тренирају сат и по прије и толико послиje подне. Тим су ова два клуба коначно стекли повољније услове за стварање сопственог кадра и постизање бољих резултата.

– У нашој сали су се између осталих припремали и кошаркаши београдске Црвеној звезди и подгоричке Будућности и ми ћемо се још више ангажовати у том правцу и повезати са хотелијерима. Склопили смо уговоре са хотелом „Панорама“ и предузећем „Лозатурс“ а вољни смо да сарадјујемо и са осталима – какве о првим недељама рада Владимира Дапчевића, директор ЈП Медитерански спортски центар – Постоји велико интересовање рекреативаца, највише за мали фудбал и баскет. Посебан квалитет је савремена теретана коју води Јефто Ераковић, а користе је и спортсти и рекреативци. Она је по оцјени спортista који су је користили једна од најквалитетнијих у земљи.

Кроз халу дневно, што активно као спортсти и рекреативци, што као посматрачи тренинга и утакица, прође око 500 углавном млађих, али и старијих грађана. То, по ријечима Дапчевића, говори да је овај објекат постао место окупљања, а у разговору са представницима МУП-а саопштено је да је од отварања хале много мање деликвентије и недозвољеног понашања, о чему ће они ускоро припремити и званичну информацију.

Спортска хала се финансира из општинског буџета и сопствених прихода. Углавном, мора да плати свако ко користи халу.

– ЈП „Медитерански спортски центар“ је регистрован за више дјелатности. Осим спорта и за туризам, угоститељство, пружање услуга – какве Дапчевић, истичући да је оријентација предузећа да временом пређе на потпуно самофинансирање. Један од потеза у том циљу је и отварање кафана и дискотеке у јулу и августу.

Почетак рада, међутим, прате и проблеми и неспоразуми. „Медитерански спортски центар“ по ријечима директора Дапчевића, није могао да изађе у сусрет средњој школи „Данило Киш“ која је тражила да салу користи за редовну наставу физичког васпитања.

– Схватамо да средња школа нема одговарајући простор, ни отворени затворени, за наставу физичког васпитања, али и посред свег нашег разумевања ми им не можемо помоћи. Овај скучијени објекат мора да се комерцијално користи и ми немамо слободних термина за средњошколце колико они траже – наглашава Дапчевић, напомињући да ће се тај велики проблем средње школе решити планираном изградњом мање спортске дворане и два отворена игралишта, а датод ће се средњошколцима у слободним терминима омогућити бесплатно коришћење спортске хале.

В.М.С.

ТЕНИС

НОВА ПОБЈЕДА ПЛАМЕНЦА

НА ТЕНИСКОМ турниру који је почетком фебруара одржан на Флориди, једини црногорски професионални тенисер, Аугустин-Тино Пламенац из Будве, освојио је прво место у конкуренцији 63 такмичара из САД.

Осамнаестогодишњи Пламенац је у финалу турнира савладао Американца Палафакса, резултатом 2:1 у сетовима.

Ово је још један у низу успјеха младог Будванина, који већ двije године професионално игра тенис у Сједињеним Америчким Државама.

Р.П.

ИНИЦИЈАТИВЕ

КАРПОВ У БУДВИ

– У БУДВИ и Херцег-Новом ће се отворити шаховске школе које ће водити свјетски првак у верзији ФИДЕ Анастасиј Карпов и шаховски публициста Димитрије Јелица – саопштио је директор „Унирекса“ Јанко Брајковић након разговора са Карповом, који је, иначе, прихватио и да се новосоздани шаховски клуб у Подгорици по њему назове „Унирекс-Карпов“.

Најављено је, такође, да ће се у Будви од 12. до 16. марта одржати меч између шампиона свијета и југословенских шампиона, и да ће се Анастасиј Карпов са совјетским штабом припремати у Будви до 27. марта.

ELEKTROJUG

PREDUZEĆE ZA TRGOVINU, TURIZAM, UREĐAJE, GLIŠTVO I USLUGE sa Budvom

Tel. Srbica 136 Budva, Tel. 43-761, 06-344, 52-300 Telefax: 5-300

- prodaja kompletнog elektromaterijala,
- izvođenje radova na transformatorima, doljnovodima i žaruljama rasvjetljama,
- polaganje kablova i seti elektroinstalatorski poslovi
- bez interventije električnika

TRANSFORMACIJA „ЈАДРАНСКОГ САЈМА“

ДИОНИЦЕ ФОНДОВИМА И РАДНИЦИМА

- Државним фондовима припало 76,24 %, а радницима 23,76 % друштвеног капитала
- Ускоро Скупштина дionичара

Војинска трансформација

Друштвеног предузећа „Јадрански сајам“ из Будве у дionичарско друштво завршена је регистрацијом код Привредног суда у Подгорици, 26. децембра прошле године.

Сагласност на трансформацију, коју је урадила фирма „Монтенегро инвест“, дала је претходно Агенција за преструктуирање привреде и страна улагања у Влади Републике Црне Горе, такође и на процену вриједности имовине Јадранског сајма у износу од 7.195.987 њемачких марака.

Руководилац Опште службе у Јадранском сајму Мира Делојик истиче да су већ потписани и споразуми са државним фондовима који су делегирали своје представнике. Тако је фондовима припало укупно 76,24 одсто капитала, односно дionице по том основу. Од тога Фонду за развој Републике Црне Горе 45,74, Фонду пензијско-инвалидског осигурања Светозара Маровића, предсједника Скупштине Црне Горе, а Завод за запошљавање Милутина Лалића, директора Владине Агенције за преструктуирање привреде и страна улагања. Интересе радника заступаје Бранко Перовић, представник Привредне коморе Југославије у Риму и Мiodrag Вугделић, комерцијални руководилац Јадранског сајма.

7,62 одсто.

Радници су могли да искористе 23,76 одсто од укупне имовине, максимално колико је дозвољавао Закон о трансформа-

цији друштвених предузећа у Црној Гори с обзиром на ограничење до 3.000 ЕКИ-ја за бесплатне и 10.000 ЕКИ-ја за повлашћене дionице. Од поменутог износа радничких дionица 18,55 одсто отпа-

да на повлашћене а 5,21 на бесплатне.

Право на бесплатне дionице у овом предузећу које сада запошљава 31 радника, остварило је укупно 58 радника који су на раду провели три и више година.

Закон је дао могућност двоје године почека за отплату, тако да прва рата за повлашћене дionице доспијева у јуну ове године. Радници који су остварили право на ове дionице плаћају у мјесечним ратама од 194 до 353 динара.

У Скупштини дionичара која броји девет чланова Фонд за развој РЦГ представљаје Влатко Михаиловић, из Феријалног савеза Црне Горе, Фонд ПИО Милован Брајковић, а Завод за запошљавање Црне Горе Весна Радовић, док ће раднике заступати: Соња Зец, Мира Делојик, Боко Калуђеровић, Блажко Бановић и Бранко Иванчевић.

У Јадранском сајму кажу да ће се скупштина дionичара одржати ускоро.

Д.Цвијовић

BCC BUDVA

Preduzeće za izdavačku i grafičku djelatnost
85310 BUDVA, Mediteranska 4., Tel: 086/52-551, 51-656, Fax: 086/52-551;

KOMPЈUTERSKA PRIPREMA ŠTAMPE I DIZAJN

LOGOTIP

Košt će Vaše preduzeće, radnju, agenciju ili proizvod izdržiti od drugih...

MASKOTA

Kao dopuna logotipa i potpunog izgleda Vaše firme ili proizvodnog programa

KARTONAŽA

Vaš urbunski proizvod mora da bude u urbunski dizajniran i kvalitetno izrađen papirnoj ambalaži

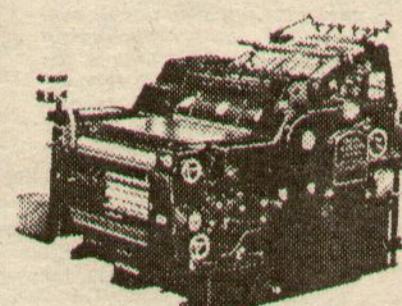
GRAFIČKI SISTEM

pomaže u poslovanju i komunikaciji sa poslovnim partnerima

za Vas

ŠTAMPAMO

- knjige
- časopise
- blokovsku robu
- obrascе
- plakate
- postere
- prospekti i dr.

Приморске новине

Основач листа Скупштина општине Будва, издавач Јавно предузеће „Информативни центар“ Будва. Директор Рајко Куњача. Главни и одговорни уредник Васко М. Станишић. Штампа НЈП „Побједа“ Подгорица. Адреса: „Приморске новине“ Петра I Петровића 3, поштански фах 14, 85-310 Будва. Телефон (086) 51-487 (редакција), 52-024 (општа служба), телефон 52-024. Број жири-рачуна 50710-603-5-2853 код СПП Будва. Годишња претплата 20 динара, полугодишња 10 динара.